

Desinfecció del material de camp utilitzat en rius i zones humides

1. Introducció

La introducció d'espècies exòtiques, la contaminació difusa i el canvi climàtic són algunes de les possibles causes que actualment s'estiguin transmetent nombroses malalties que afecten a la fauna dels nostres rius. Una de les principals classes d'animals que es troben afectades per la difusió de malalties (paràsits, infeccions, contaminants,...) són els amfibis. La seva vida lligada a l'aigua durant la primera fase del seu cicle de vida, la permeabilitat de la seva pell i la posició intermèdia en la cadena alimentària en determinen la vulnerabilitat. Si ens fixem en l'evolució dels amfibis en els anys recents, es pot veure una davallada global en les poblacions, amb un 32% de les espècies en perill d'extinció i un 43% de les poblacions en recessió.

Afectació de la Quitridiomicosi en amfibis
Font: Forrest Brem [CC BY 2.5]

Un dels principals motius en la davallada de les poblacions és l'extensió de la malaltia de la quitridiomicosi, causada per un fong. Aquesta malaltia és mortal per a centenars d'espècies d'amfibis, i la seva propagació es troba agreujada per la freqüentació humana dels espais humits, que propaguem el fong a través del material i les eines que duem amb nosaltres.

Es per aquest motiu que tots els que treballem en ambients aquàtics, i especialment els que variem de conca i tram, hem de prendre precaucions per evitar ser causa o agreujant d'aquesta problemàtica.

2. Característiques generals de la desinfecció

Per tal de garantir la desinfecció del material, serà necessari que aquest sigui el més hidròfug possible, preferiblement de goma o de material plàstic. La utilització de botes de muntanya o elements de neoprè fa que sigui molt difícil assecar i desinfectar el material a la perfecció.

Habitualment Naturalea treballa en zones humides i àmbits fluvials, i per aquest motiu tenim un protocol de desinfecció per al material i les eines després de cada intervenció. Els productes desinfectants usats a Naturalea són el Virkon S i desinfectant de mans en base d'Etanol al 70%.

L'Etanol es fa servir per a la desinfecció de mans, avantbraços i altres zones de la pell que hagin estat en contacte directe amb els ambients humits. L'aplicació del producte es fa directa a la pell, tal com indica el fabricant.

El Virkon S s'utilitza per a la desinfecció del material, accessoris i eines.

Preparat de Virkon S. Per a la dissolució 1:200

Producte de desinfecció cutània en base d'etanol

El Virkon S és un producte que requereix de preparació. Aquesta es fa amb mascareta i guants, per a prevenir irritacions a la pell i el sistema respiratori, tal com ho recomana el fabricant. S'introdueixen 5 grams de producte per cada litre d'aigua (1:200). L'aplicació es pot fer amb un atomitzador o polvoritzador. L'eficàcia desinfectant del Virkon S disminueix amb els temps, sent efectiu fins un màxim de 5 dies. D'aquesta manera es recomana la preparació i aplicació del producte *in situ*, per tant la desinfecció es fa a la mateixa zona on s'ha actuat o bé al magatzem. Un cop desinfectat el material haurà d'estar sec fins a la següent actuació.

En cas de fer dues actuacions seguides en àmbits diferents, el material es transporta en bosses d'escombraries industrials de manera individual. D'aquesta manera el Virkon continua actuant durant el desplaçament.

3. Protocol d'aplicació del Virkon S en el material

1. Raspallar el fang i vegetació de l'equipament (botes, cubells, eines) amb aigua de l'aixeta i raspall.
2. Preparar la solució Virkon S i aigua a l'envàs d'aplicació en una proporció de 1:200.
3. Ruixar amb l'esprai tot el material per a la seva desinfecció i deixar-ho en contacte entre 1 i 5 minuts aproximadament.
4. Esbandir el material i deixar actuar.
5. Deixar assecar el material i emmagatzemar-lo al lloc pertinent.

Imatges de cada un dels 5 passos del protocol de desinfecció

4. Recomanacions de seguretat

- Realitzar la aplicació del desinfectant en arribar al punt de mostreig i després del mostreig de cada punt i en arribar al magatzem de material.
- Abans d'aplicar el desinfectant esbandir el material perquè no quedin restes orgàniques (fang, plates, fulles, etc..) ja que podrien reduir la eficàcia dels mateixos.
- Transportar el material individualitzat en bosses de plàstic.
- Fer servir material fàcil de desinfectar.
- En el cas que les mànigues de la samarreta es mullin canviar de roba immediatament abans de desplaçar-se a un altre punt.
- No manipular animals si no és estrictament necessari i si es fa sempre amb guants de nitril sense pols.
- No trascolar animals d'un punt d'aigua a l'altre, i si fos necessari, serà sota la supervisió del servei de fauna de la Generalitat, sota un control veterinari i una vegada hagin passat per la realització de proves PCR de malalties emergents i un temps de quarantena.